

חתול, תרנגול וסולם

סיפור מבריטיין - צרפת

בבית קטן על חוף הים חי דייג עני עם שלושה בנים, שקראו להם ג'אן, פיאר וגסטון. הבנים עזרו לאבא בדייג עוד בהיותם קטנים, תיקנו רשתות ושיפצו את סירתו.

היה להם חתול שצד עכברים וגם תרנגול שהעיר אותם בקריאתו הרמה כל בוקר. סולם נשען על הבית שלהם, סולם גבוה, כדי שיוכלו לתקן גג דולף, דבר שקרה לעתים קרובות, וחוף מזה לא היה להם כלום. הם היו עניים מאוד, אבל הם לא רעבו, היה להם מספיק למחייה והיו מרוצים מחייהם.

בערבים, אחרי העבודה, הבנים ישבו לפני הבית עם אבא שלהם. ג'אן החזיק על ברכיו את החתול הנוהם, התרנגול היה מתיישב על כתפו של פיאר וגסטון נשען לרוב על הסולם. הם הביטו על השמש השוקעת בים, שוחחו ביניהם ומדי פעם גם זמזמו שיר שקט.

כששלושת הבנים גדלו, התחשק להם לצאת לעולם הרחב ולחפש את מזלם שם. הם באו לאבא ואמרו "אבא, אנו רוצים ללכת לעולם הרחב, לחפש את מזלנו שם. אבל לא נוכל ללכת בידיים ריקות, כי יחשבו אותנו לקבצנים. מה תוכל לתת לנו לדרך?" "בניי היקרים, מה אוכל לתת לכם? הרי אין לנו כלום מלבד החתול, התרנגול והסולם. קחו את שלושתם לדרך. תחליטו בעצמכם מי ייקח מה." ובכן, ג'אן לקח את החתול, כי רגיל היה

הסמוכה לחוף. הוא חשב "בטחנה יש קמח ובוודאי גם לחם. אולי יתנו לי קצת ממנו כי הצדפים מתחילים להימאס עלי." הוא עלה על הגבעה עם החתול על זרועו. אך כשהגיע לשם ראה שהטחנה מלאה עכברים שכרסמו בשקי הקמח העומדים על הרצפה. הקמח נשפך והעכברים אכלו אותו בהנאה. ארבעה אנשים עם מקלות התרוצצו בין השקים וניסו לגרש את העכברים, אך ללא הצלחה. כשגירשו עכבר מפונה אחת, באו במקומו ארבעה אחרים. היו שם המוני עכברים והאנשים הזיעו, ולא שמו לב כלל על ג'אן שנכנס. "מה קורה כאן?" קרא ג'אן. האנשים הפסיקו להתרוצץ לרגע ואחד אמר "האם אינך רואה שהעכברים אוכלים את הקמח שלנו, אם אנו לא מגרשים אותם? אנו נאלצים לשמור כך יום ולילה כדי שלכפר שלנו יישאר קמח ללחם,

לנהימה שלו בערבים, פיאר לקח את התרנגול, כי אהב מאוד את נוצותיו צבעוניות ואת קולו החזק, ולגסטון לא נשאר אלא הסולם, שעליו הוא יכול להישען בעולם הרחב. וכך יצאו שלושתם, מוקדם בבוקר, כל אחד לכוון אחר. ג'אן הלך לאורך חוף הים צפונה, פיאר דרומה וגסטון יצא מזרחה, לשדות רחוקים מהים. הם רצו לחזור לביתם כאשר ישיגו את מזלם, כדי להתחלק עם אבא. זמן רב הביט אבא הדייג אחריהם, עד שלא יכול היה יותר לראות אותם. עכשיו הוא נשאר לבד.

ג'אן הלך ימים רבים לאורך החוף עם החתול שלו, ניזון מצדפים שמצא על החוף ושטעמו גם לחתול. בלילות הם ישנו על החוף ונרדמו לקול המיה של הגלים. יום אחד ראה ג'אן טחנת קמח על גבעה

והאנשים לא ימותו מרעב." ג'אן נענע בראשו "אני מכיר מישהו שישחרר אתכם מהעיסוק הזה ויעשה זאת טוב יותר מאשר ארבעתכם. זו החיה הקטנה שעל זרועי." החתול הביט על העכברים ועל האנשים שבינתיים הניחו את המקלות ובסקרנות עמדו סביב ג'אן. "אין בסביבתנו חיה כזו. איך קוראים לה? איך תוכל לגרש עכברים כשהיא קטנה בהרבה מאתנו." ג'אן הוריד את החתול על הארץ. כשהעכברים הרגישו בחתול עזבו מיד את שקי הקמח וברחו מהר לחורים שלהם. האנשים שראו זאת רצו מיד לקנות את החתול והציעו לג'אן שק זהב שלם. החתול היה מרוצה, וכך גם ג'אן. הוא לקח את הזהב וחזר הביתה לאבא. הוא מצא כבר את מזלו. אבל מה קרה לבחור עם התרנגול? אתם

זוכרים עוד איך קראו לו? כן, פיאר. ובכן גם הוא הלך לאורך החוף עם התרנגול על כתפו. בלילה גם הוא ישן על החוף, ובבוקר העיר אותו מי? התרנגול כמובן. אחרי ימים אחדים ראה פיאר מרחוק חוות איכרים, ומאחר שהחשיך כבר, נכנס ושאל האם יוכל ללון. האיכרים קיבלו אותו יפה ואפילו הזמינו אותו לארוחת ערב. הוא הניח את התרנגול בסככה בה היו מפוזרים גרעינים אחדים, ובעצמו התיישב לשולחן האיכר. "הו, כמה טוב לך" נאנח האיכר "אתה יכול לישון כל הלילה על החציר, ואני מוכרח מיד אחרי האוכל לצאת החוצה עם המריצה, למשך כל הלילה, כמו תמיד." פיאר השתומם "החוצה עם המריצה? איך זה ולמה?" "כן, אינך יודע?" הפתע האיכר "הרי מוכרחים כל לילה לחפש את היום החדש

ניסיון לילה אחד.
כשבבוקר התרגול קרא בקול, שמעו זאת
כולם בחווה.
"הוא הצליח! הוא הצליח כפי שאמרתי.
הוא הביא לכם את היום החדש!" קרא
פיאר מהסככה. ואמנם! בשמיים אפשר
היה לראות כבר את הזריחה הוורודה.
מובן שהאיכרים רצו מיד לקנות את
התרגול, כי עייפו כבר מהריצה הלילית
אחרי היום החדש. הם נתנו לפיאר
שלושה שקי זהב, והוא היה מרוצה מאוד,
וכך גם התרגול, שקיבל את האוכל הטוב
ביותר שרק יכלו למצוא בכפר, וטיפלו בו
כמו במלך כל החיות (שזה בעצם
האריה).
פיאר חזר הביתה לאבא ולאח שלו. הוא
מצא כבר את מזלו.
אך מה קרה לבחור עם הסולם? נכון,
קראו לו גסטון (זה שם צרפתי, כי הסיפור

ולהביא אותו לחווה. אחרת הלילה לא
יפוג, והתבואה לא תצמח ללא שמש, וגם
לא תפוחי האדמה. כל השכנים שלי
והאיכרים בכל הסביבה עושים כך. כך
עשו גם ההורים שלנו וכך יעשו גם ילדינו,
שוב ושוב, הלאה והלאה."
פיאר צחק "יש לך מזל גדול, בעל הבית,
וגם לשכניך. מזלך שעברתי כאן אצלכם.
כי יש לי כאן חיה כזו קטנה שתחסוך
מכולכם את כל העבודה הזו. הלילה אינך
צריך לצאת עם המריצה, אלא לך לישון
במיטה. התרגול שלי חזק מאוד, הוא
תמיד ער. הוא יעשה בשבילכם את
העבודה ויביא לכם את היום החדש."
האיכר הביט על התרגול, כי עוד לא ראה
ציפור כזו. הוא נענע בראשו בספק ולא
רצה להאמין שהציפור הצבעונית הקטנה
הזו תעשה את העבודה שהוא ושכניו
עמלים עליה כל לילה. אבל הסכים לעשות

הוא מצרפת. כך גם שמות של שני הבנים (האחרים). הוא הלך דרך שדות, גבעות, יערות במשך ימים רבים, כל הזמן עם הסולם על כתפו, עד שראה מגדל גבוה. המגדל עמד באמצע שדה ומהחלון למעלה הביטה נערה יפהפה, וחייכה אליו. גסטון ראה מיד שזו נסיכה. הוא עמד לפני המגדל ומבטה של הנערה עשה לו טוב בלב. הוא הרים את ראשו אליה ואמר "נסיכתי היקרה, אם תזמיני אותי לכוס יין, בוודאי לא אסרב לבוא אליך."

"הייתי מזמינה אתך ברצון" ענתה הנסיכה "אבל אינך יכול לבוא. אבא שלי, מלך הארץ הזו, סגר אותי במגדל זה, נעל את דלת הכניסה ומחזיק אצלו את המפתח. הוא החליט להחזיק אותי כאן עד שימצא לי נסיך מתאים, ויחתן אותנו איתי. עלי להישאר כאן סגורה כדי שאף אחד לא

ימצא חן בעיניי לפני שהוא ימצא נסיך כזה. אבל אני לא רוצה להתחתן עם נסיך איזשהו, שאינני מכירה וספק האם ימצא חן בעיניי. אתה דווקא נראה לי, אבל הדלת נעולה, ולא תוכל להיכנס."

היא נאנחה ואחר כך הביטה על הסולם "אבל איזה דבר מוזר אתה מחזיק על כתפך? עוד לא ראיתי דבר כזה. אין דברים כאלה בארץ שלנו. האם תולים על זה כביסה לייבוש?"

"אראה לך, נסיכתי, למה משמש הדבר" אמר גסטון. הוא השעין את הסולם על קיר המגדל, עלה למעלה הוציא את הנסיכה דרך החלון והוריד על הארץ. הם התגנבו עוד למרתפי האוצר של המלך, לקחו משם חמישה שקי זהב וחזרו יחד לבית אבא. גם גסטון מצא את מזלו. האחים התחלקו ביניהם ועם אבא. ג'אן ופיאר מצאו להם כלות מכפרי הסביבה

וגסטון התחתן עם הנסיכה. הם בנו להם טירה קטנה על שפת הים, ושם הם חיים כולם עד היום.

בערב, כשהשמש שוקעת בים, יושבים כולם לפני הטירה, סביבם הילדים הרבים שלהם, ומקשיבים להמיית הים. אמנם על ברכיו של ג'אן לא יושב כבר חתול, וגם לא תרנגול על כתפו של פיאר, וגם לגסטון אין סולם כדי להישען עליו, אבל כל אחד יושב עם אישתו האהובה והילדים משחקים סביבם וזה הרי החשוב ביותר. נכון? אם תזדמנו פעם לצרפת, לאזור בריטיין, תמצאו בוודאי את הטירה הקטנה היפה על שפת הים. ילדי השלושה ישמחו לשחק איתכם ויספרו לכם את סיפור המשפחה, הסיפור על החתול, התרנגול והסולם.